

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3CdoR/12/2025
Identifikačné číslo spisu:	4622200495
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4622200495.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletého LB., narodeného R., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Nitra, Štefánikova trieda 88, dieťa matky G. narodenej R., zastúpenej advokátkou JUDr. Dianou Bereseckou, Nitra, Farská 33, otca P., narodeného R. zastúpeného advokátskou kanceláriou Acta legal s.r.o., Bratislava, Drobného 27, IČO: 54560349, v konaní o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. TO-10P/38/2022, o dovolaní otca maloletého proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 06. marca 2025 sp. zn. 14CoP/130/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. TO-10P/38/2022-1503 z 11. apríla 2024 rozhodol tak, že vo výroku I. zveril maloletého D. O. do osobnej starostlivosti matky. Vo výroku II. oboch rodičov oprávnil maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Vo výroku III. zaviazal otca s účinnosťou od 07. 03. 2022 prispievať na výživu maloletého sumou 400 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred tak, že časť tejto sumy vo výške 250 eur platí k rukám matky a časť tejto sumy vo výške 150 eur poukazuje na účet maloletého, ktorý za týmto účelom je povinná zriadiť a vinkulovať na meno maloletého matka maloletého, a to v peňažnom ústave Slovenskej republiky. Vo výroku IV. stanovil, že ročné výživné za čas od 07. 03. 2022 do 31. 03. 2024 je v celkovej sume 7.000 eur, z toho suma 3.280 eur pripadá k rukám matky a suma 3.720 eur pripadá na tvorbu úspor maloletého. Okresný súd ročné výživné povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky a v splátkach po 50 eur mesačne na účet maloletého, pod následkom straty výhody splátok. Vo výroku V. okresný súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý párný týždeň v čase od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas Vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok v čase od 24. 12. od 09:00 hod. do 30. 12. do 18:00 hod. a každý párný kalendárny rok v čase od 31. 12. od 09:00 hod. do 06. 01. nasledujúceho roka do 18:00 hod., počas jarných školských prázdnin každý párný kalendárny rok od

nedele predchádzajúcej jarným školským prázdninám od 18:00 hod. do nasledujúcej nedele do 18:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od Zeleného štvrtka od 9:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod., počas letných školských prázdnin v období od 01. 07. do 31. 08. vždy prvé dva týždne mesiaca júl a vždy prvé dva týždne mesiaca august vždy od 09:00 hod. prvého dňa a vždy do 18:00 hod. posledného dňa. Okresný súd zároveň zaviazal matku maloletého, aby bol na styk s otcom riadne pripravený a tento mu umožniť. Vo výroku VI. súd prvej inštancie maloletého a jeho rodičom zaviazal povinnosťou podrobiť sa inému odbornému poradenstvu prostredníctvom Centra poradenstva a prevencie, Bernolákova 1652, 955 01 Topoľčany, pod vedením psychologičky P. Y. H. M., dodržiavať stanovené termíny a matku zaviazal povinnosťou zabezpečiť účasť maloletého na odbornom psychologickom poradenstve. Vo výroku VII. okresný súd rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1 a § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“) a § 28 ods. 1 až 3, § 36 ods. 1, § 24 ods. 2 a 4, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3, § 43 a § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o rodine“ alebo len „ZR“). Vo vzťahu k výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že rodičia maloletého D. spolu nežijú od marca 2022, maloletý býva s matkou a starším bratom B. spolu so starými rodičmi z matkinej strany v ich rodinnom dome v obci Q., okres A.. Rodičia sa po ukončení spolužitia nevedeli dohodnúť na úprave rodičovských práv a povinností k maloletému, pričom ich vzájomný vzťah je veľmi negatívny, nakoľko spolu nekomunikujú. Zo zistení kolízneho opatrovníka a záverov znaleckého posudku znalca F. Y. W. vyplýva, že obaja rodičia sú spôsobilí starať sa o maloletého, obidvaja k nemu majú vytvorené pozitívne citové väzby a maloletý má pozitívny vzťah k obidvom rodičom s miernou preferenciou matky. Obidvaja rodičia majú záujem sa o neho starať a majú na tieto účely vytvorené materiálne podmienky. Okresný súd uzavrel, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že je v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že s otcom sa môže stykať tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu. Podľa názoru okresného súdu ide o najvhodnejšiu a najoptimálnejšiu formu starostlivosti o maloletého, pretože s ohľadom na znalecké dokazovanie sa navrhovaná striedavá starostlivosť neodporúča s prihliadnutím aj na vzdialenosť bydlísk rodičov, na riziko potreby navštevovania dvoch rôznych predškolských a školských zariadení a na možnosť narušenia súrodeneckého vzťahu maloletého s jeho bratom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

1.2. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej ako „odvolací súd“) v rozsudku zo 6. marca 2025 č. k. 14CoP/130/2024-1649 rozhodol tak, že vo výroku I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. o zverení maloletého D. O. do osobnej starostlivosti matky potvrdil. Výrokom II. zvyšnú časť odvolaniami napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie (ďalej ako „napadnutý rozsudok“ alebo „rozsudok odvolacieho súdu“).

2.1. Odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky súd prvej inštancie odôvodnil výsledkom znaleckého dokazovania, záujmom na nenarušení vzťahu maloletého s jeho súrodencom - bratom B. v starostlivosti matky, ako aj vzdialenosťou bydlísk rodičov a s ňou súvisiacou potrebou pravidelného cestovania maloletého a existenciou rizika vzniku potreby navštevovania dvoch predškolských alebo školských zariadení. Odvolací súd odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti považoval za jasné a zrozumiteľné, zodpovedajúce požiadavkám kladeným na Civilným sporovým poriadkom (ďalej „CSP“) a majúce oporu aj v záveroch znalca či okolnostiach v konaní nesporných. Odvolací súd v ňom nenašiel nedostatky tvrdené odvolateľom. Odvolací súd mal za to, že nie je nedostatkom, že sa znalec nezaoberal vzťahom maloletého k jeho bratovi B. a ani k jeho starým rodičom z matkinej strany, pretože v konaní neboli tvrdené žiadne významné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali negatívny vplyv týchto osôb na maloletého. Odvolací súd považoval znalecký posudok za objektívny, presvedčivý, logický, jasný a zrozumiteľný. Odvolací súd dal za pravdu odvolateľovi, že vzdialenosť bydlísk s ohľadom na judikatúru nemôže byť prekážkou pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, avšak uvedená skutočnosť pre záver súdu prvej inštancie o osobnej starostlivosti matky o maloletého nebola rozhodujúcou. Odvolací súd dodal, že

predpokladom striedavej osobnej starostlivosti je potreba schopnosti obidvoch rodičov na intenzívnej komunikácii týkajúcej sa potrieb dieťaťa, pričom postoj obidvoch rodičov neposkytuje záruky funkčnosti striedavej osobnej starostlivosti, čo s ohľadom na zistený skutkový stav vyvoláva dôvodné pochybnosti o jej efektívnom zabezpečení. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

2.2. Odvolací súd s ohľadom na námietky otca voči kvalite odôvodnenia rozhodnutia o jeho vyživovacej povinnosti mal za to, že súd prvej inštancie síce správne aplikoval právne predpisy, ale neriadil sa z nich vyplývajúcimi zásadami, pretože pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti neprihliadol na to, či pri konštatovaní výšky príjmu rodičov ide o hrubý alebo čistý príjem, neuviedol žiadne skutočnosti k osobným a majetkovým pomerom rodičov pri konštatovaní o vlastníctve rodinného domu a predaji iného domu otcom maloletého a ani o výške výživného poberaného na iné dieťa a príspevku matky na vedenie domácnosti jej rodičov, nezaoberal sa odôvodnenými výdavkami rodičov maloletého, nespomenul ani ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k plnoletému synovi, náklady na výživu a výchovu maloletého súd prvej inštancie uviedol iba všeobecne ich čiastočným vymenovaním a ani sa nepokúsil ustáliť ich reálnu mesačnú výšku, tvrdenia matky v tomto smere nevyhodnocoval a nezohľadnil ani rozsah osobnej starostlivosti matky a dávky ňou poberané od štátu. Obdobne súd prvej inštancie opomenul uviesť, aké úvahy považoval za primerané pre udržanie a rozvíjanie vzťahu s otcom maloletého pri styku v bežných týždňoch od piatka 16:00 hod. do nedele 18:00 hod., zároveň stanovenie styku počas letných prázdnin na prvé dva týždne mesiacov júl a august odvolací súd považoval za nedostatočne určité a nejednoznačné, keďže vytvára priestor pre rozdielnu interpretáciu a tým možný konflikt. Odvolací súd vzhliadol aj zásadnú procesnú vadu vo výroku, ktorým uložil výchovné opatrenia maloletému a jeho rodičom, pretože pri vyhlásení rozsudku súd prvej inštancie uložil výchovné opatrenia na dobu jedného roka od právoplatnosti rozsudku, čo je znenie nesúladne s formuláciou obsiahnutou v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd uzavrel, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie trpí v tejto časti nedostatkami v odvolacom konaní neodstrániteľnými, keďže rozhodnutie o vyživovacej povinnosti otca bolo vydané bez dostatočne zisteného skutkového stavu veci a v tejto časti a časti o styku otca s maloletým a o uložení výchovného opatrenia neposkytuje odpovede na zásadné otázky konania a nenapĺňa tak zákonné požiadavky vyplývajúce preň z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, a teda je rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti nepreskúmateľným a porušujúcim práva účastníkov konania na spravodlivý proces. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v týchto častiach zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.

2.3. Rozhodovanie o trovách odvolacieho konania ponechal odvolací súd v zmysle § 396 CSP na súd prvej inštancie po tom, ako po doplnení dokazovania opätovne rozhodne.

3. Proti výroku I. rozhodnutia odvolacieho súdu podal otec maloletého (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie vyvodzujúc jeho prípustnosť z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 CSP. Navrhoval, aby dovolací súd zrušil výrok I. rozsudku odvolacieho súdu a výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie a vec vrátil Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie, alternatívne, aby zrušil výrok I. rozsudku odvolacieho súdu a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie. Dovolateľ namietal, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky trpí vadou nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, pretože súd prvej inštancie neprihliadol na okolnosti, že matka maloletého zobrala z miesta obvyklého pobytu, kde mal maloletý sociálne väzby ako druhého nevlastného brata, starých rodičov z otcovej strany, lekárov a kamarátov, pričom vzdialenosť medzi bydliskami rodičov je 35 km. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so súrodeneckým vzťahom medzi maloletým a jeho nevlastným bratom z otcovej strany a ani neuviedol dôvody, pre ktoré striedavá osobná starostlivosť je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa a neuviedol ani dôvody, pre ktoré by v budúcnosti rozhodol o striedavej osobnej starostlivosti. Dovolateľ mal za to, že ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd neuviedli dôvody, prečo ak má otec vytvorené podmienky na výchovu, starostlivosť a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa, tak by mal byť jeho styk s maloletým obmedzený a byť bez striedavej osobnej starostlivosti. Dovolateľ mal ďalej za to, že napadnutý rozsudok neobsahuje dostatočné odôvodnenie, nereflektuje tvrdenia otca a nevyvážené a jednostranne hodnotí dôkazy, pričom neprihliada na rozhodovaciu prax súdov a záujem maloletého dieťaťa. Dovolateľ mal za to, že nedostatočná komunikácia medzi rodičmi maloletého nemôže byť dôvodom pre nezverenie maloletého do striedavej

osobnej starostlivosti, pričom dovolateľ počas konania namieta, že matka účelovo stroho, resp. vôbec nekomunikuje s otcom. Dovolateľ podotýka, že obmedzenie alebo zákaz styku rodiča s dieťaťom môže byť vyslovený iba na základe dôvodov vyplývajúcich zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom a nie zo vzťahu medzi rodičmi samotnými. Dovolateľ má tak za to, že vzdialenosť bydlísk rodičov, rôzne názory rodičov na výchovu a vek dieťaťa nemôžu byť dôvody pre zamietnutie striedavej osobnej starostlivosti rodičov o dieťa, predovšetkým ak súd vyhodnotí, že je v záujme dieťaťa mať rozšírený styk s otcom. Z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok trpí vadou nedostatočného a presvedčivého odôvodnenia, čím došlo k zásahu do práva dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia a na konanie spojené so zákazom svojvoľného postupu. Zároveň v napadnutom rozsudku absentuje vymedzenie dôvodu, pre ktorý nebolo vyhovie návrhu otca na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Dovolateľ následne vymedzil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP tak, že nesprávnym procesným postupom súdu mu bolo zasiahnuté do práva na spravodlivý proces z dôvodu, že napadnutý rozsudok trpí vadou nedostatočného odôvodnenia. Dovolateľ mal za to, že odvolací súd nezaujal relevantné stanovisko k jeho argumentácii, nedostatočne zistil skutočný stav veci a rozhodnutie odvolacieho súdu bolo nedostatočne odôvodnené, čím došlo k zníženiu kvality súdneho konania. Dovolateľ namieta nesprávny procesný postup v nasledovných rovinách: A) nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v otázke záujmu maloletého v nadväznosti na zamietnutie návrhu na striedavú osobnú starostlivosť; B) rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne, nejasne a nezrozumiteľne odôvodnený čo do otázky zamietnutia návrhu na striedavú osobnú starostlivosť; C) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v otázke rozsahu asymetrickej striedavej starostlivosti, pričom napadnutý rozsudok nemá oporu vo vykonanom dokazovaní; D) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku z dôvodu, že pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti odvolací súd a ani súd prvej inštancie neprihliadli na skutočnosť, že obaja rodičia majú vytvorené podmienky starostlivosti o maloletého; E) nedostatočná komunikácia medzi rodičmi maloletého nemôže byť jediným dôvodom pre zamietnutie striedavej osobnej starostlivosti, ak majú obaja rodičia výborný vzťah s maloletým; F) odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal aj s námietkami otca ohľadom znaleckého posudku a nedostatočne zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie; G) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku dovolateľ vidí aj v absencii vysporiadania sa s časťou znaleckého posudku, ktorá hovorí o tom, že maloletý sa rád stretáva s otcom a má s nim dobrý vzťah, otec má nadpriemerné intelektuálne schopnosti, a že otec nevykazuje žiadnu psychopatológiu; H) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku spočíva aj v tom, že sa odvolací súd a ani súd prvej inštancie nezaoberali s tým, ktorý z rodičov vzhľadom na ich minulosť mu môže vytvoriť stabilnejšie prostredie, pričom z ustálenej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že je chybou, ak sa stotožňuje názor (pranie) maloletého s jeho najlepším záujmom. Dovolateľ má za to, že je potrebné, aby sa súdy vyvarovali pri rozhodovaní proti striedavej osobnej starostlivosti o dieťa stereotypom ako vek dieťaťa, stabilita výchovného prostredia, zlá komunikácia rodičov, vzdialenosť bydliska rodičov a podobne, pričom ak má maloletý dobrý vzťah s oboma rodičmi, tak je potrebné sa v odôvodnení rozhodnutia o zamietnutí striedavej osobnej starostlivosti vysporiadať so všetkými relevantnými dôvodmi pre takýto postup. Zároveň poukazuje na zásadu *ex iniuria ius non oritur*, keďže právo ani právne dôsledky nemôžu vzniknúť z protiprávneho konania, pričom poukazuje na odst'ahovanie sa matky s maloletým bez súhlasu otca. Z odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nevyplývajú dôvody, ktoré bránia striedavej starostlivosti, keďže vzdialenosť bydlísk rodičov, vek dieťaťa a ani zlá komunikácia medzi rodičmi nemôžu byť reálnymi dôvodmi. Na podporu svojich tvrdení dovolateľ poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Českej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Okresného súdu Banská Bystrica.

3.1. Súčasne dovolateľ požiadal dovolací súd, ak niektorý z dovolacích dôvodov označil za prípad právnej otázky, ktorá nebola ešte v praxi dovolacieho súdu vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), no dovolací súd by dospel k záveru, že vyriešená bola, no v rozpore s tým, ako ju posúdil odvolací súd, tak by v takom prípade posúdil dovolanie z hľadiska rozporu s takou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

4. Vo vyjadrení k podanému dovolaniu otca matka maloletého uviedla, že sa nestotožňuje s obsahom podaného dovolania otca maloletého. Podľa jej názoru odvolací súd riadne a úplne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkým prekážkami pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, keď svoje rozhodnutie založil na záveroch znalca, výpovede o preferencii starostlivosti samotným maloletým,

pomeroch v domácnosti matky a ďalšom vykonanom dokazovaní. Matka maloletého navrhla, aby dovolací súd dovolanie v zmysle § 448 CSP zamietol.

5. Vo vyjadrení otca k vyjadreniu matky k dovolaniu otec uviedol, že matka sa nevyjadrila k dovolacím dôvodom a poukázal na uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 10P/38/2022 zo dňa 13. 05. 2025, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie upravujúce styk otca s maloletým počas prázdnin a sviatkov. Dovolateľ sporoval námietku matky o jeho patologickom správaní. Zopakoval, že nedostatočná komunikácia medzi rodičmi nie je podstatnou okolnosťou pre zamietnutie striedavej starostlivosti, a že odvolací súd zamietol návrh na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti na základe vzťahu rodičov a nie vzťahu otca s maloletým, čo považuje za vadu. Poukázal aj na závery znaleckého posudku ohľadom jeho spôsobilosti starať sa o maloletého.

5.1. Navrhol dovolaciemu súdu, aby vyhovel dovolaniu a otcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

6. Okresná prokuratúra Topoľčany ani kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadrili.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania - otec, zastúpený advokátskou kanceláriou (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania; dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

8. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých upravenej v piatom diele prvej hlavy druhej časti CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 až § 77a CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

9. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

10. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

11. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho.

12. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

13. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné

podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

14. Z obsahu podaného dovolania v danom prípade dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, (aj keď úvodom a záverom dovolania uvádzal aj ust. § 421 CSP), v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/41/2017, sp. zn. 3Cdo/214/2017, sp. zn. 8Cdo/5/2017, sp. zn. 8Cdo/73/2017, sp. zn. 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

16. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany (resp. účastníka konania) nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

17. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu (resp. účastníka konania), právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

18. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

19. Dovolateľ tvrdil, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu sú nedostatočne odôvodnené, vo veci nebol zistený skutočný skutkový stav a odvolací súd sa nevysporiadal s námietkami otca. Vo vzťahu k časti dovolacej argumentácie dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, dovolací súd vo všeobecnosti uvádza, že povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatneného návrhu na začatie konania, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania, (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom), odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po

výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Je potrebné zdôrazniť, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument účastníka, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa naň špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

20. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite, či presvedčivo neodôvodnil, čím by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I.. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania otca, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami otca. Je potrebné zdôrazniť, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k dovolateľom podaným dovolacím námietkam nevyplyva jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepreskúmateľnosť, či nepresvedčivosť. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Dovolací súd pripomína vzhľadom na obsah podaného dovolania otca maloletého, že dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu (skutočného stavu, § 35 CMP) sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (napr. tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov atď.), a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd viazaný obsahom dovolania kontrolou postupu súdov nižších inštancií pri zisťovaní skutočného stavu veci (§ 35 CMP) nezistil, že by konanie bolo postihnuté akýmkoľvek závažným deficitom v dokazovaní ani to, že by konajúcimi súdmi prijaté závery boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že súdy nižších inštancií v rámci zisťovania skutočného stavu veci postupovali v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania, a to v súlade s vyšetrovacím princípom, princípom oficiality, ako aj v súlade so zachovaním princípu rovnosti účastníkov, najmä vo vzťahu k maloletému dieťaťu (čl. 4, čl. 5 a čl. 6 Základných princípov CMP).

21. Dovolateľ vo svojom dovolaní uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie trpí vadou nedostatočného a nepresvedčivého rozhodnutia, pričom poukazuje na vágnosť, nepresvedčivosť a strohosť odôvodnenia týchto rozsudkov, ich vnútorný rozpor, absenciu odôvodnenia zamietnutia návrhu na striedavú osobnú starostlivosť, resp. na asymetrickú striedavú osobnú starostlivosť a absencia dôvodov, za ktorých by v budúcnosti mohla vzniknúť striedavá osobná

starostlivosť, porušenie zásady proporcionality osobného styku otca s maloletým, neprihliadnutie na schopnosť starostlivosti otca o maloletého, vytvorené podmienky pre jeho výchovu, starostlivosť a vývin, bezproblémový styk a dobrý vzťah otca s maloletým, ale aj absenciu odôvodnenia ohľadom najlepšieho záujmu dieťaťa vo vzťahu k vzdialenosti bydlísk, zlej komunikácii medzi rodičmi, stability prostredia, zásady ex iniuria ius non oritur. Zároveň sa odvolací súd nemal vysporiadať s odvolacími námietkami dovolateľa ohľadom nedostatočného vysporiadania sa súdom prvej inštancie so znaleckým posudkom a jeho závermi.

21.1. Dovolací súd k predmetným námietkam dovolateľa uvádza, že odvolací súd a súd prvej inštancie v súlade s § 220 a § 393 CSP vydali rozsudky naplňujúce zákonné požiadavky na dostatočné a presvedčivé rozhodnutie. Dovolací súd nezistil vnútorný rozpor rozsudkov konajúcich súdov.

21.2. Súd prvej inštancie dôvody zamietnutia návrhu na striedavú osobnú starostlivosť a zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky riadne odôvodnil v bodoch 6. až 8. s ohľadom na vykonané dokazovanie uvedené v bodoch 3. až 3.15.. Odvolací súd odôvodnenie súdu prvej inštancie doplnil a upravil v bodoch 12. až 14., pričom prihliadol na odvolacie námietky dovolateľa. Dovolací súd má za potrebné uviesť, že pojem „asymetrická striedavá osobná starostlivosť“ nie je upravený v zákone o rodine, pričom pojem „asymetrická“ predstavuje iba prívlastok tej istej podstaty „striedavej“ osobnej starostlivosti, o ktorej odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie riadne rozhodol v dovolaní napadnutom výroku. Zo zákona o rodine vyplývajú hmotnoprávne podmienky, za ktorých je možné nariadiť striedavú osobnú starostlivosť, pričom tieto musia byť kumulatívne naplnené, a teda spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, ich záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, najlepší záujem dieťaťa, spôsobilosť tejto formy osobnej starostlivosti o dieťa naplniť jeho potreby, súhlas aspoň jedného rodiča s touto formou osobnej starostlivosti a naplnenie najlepšieho záujmu dieťaťa. Podľa § 24 ods. 5 ZR je súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Dovolací súd doplnia, že striedavá osobná starostlivosť už sama o sebe naráža na oslabenú stabilitu prostredia, v ktorom dieťa vyrastá a je vychovávané, z uvedeného dôvodu sa podmienky stanovené v § 24 ods. 3 ZR majú posudzovať striktné. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie sa s uvedenými hmotnoprávnymi podmienkami riadne vysporiadali vo vyššie označených bodoch odôvodnení jednotlivých rozsudkov.

21.3. Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietkou dovolateľa, že by sa odvolací súd nevysporiadal s jeho námietkou v odvolacom konaní ohľadom nedostatočného vysporiadania sa súdom prvej inštancie so znaleckým posudkom a jeho závermi, keďže k predmetnej námietke odvolací súd zaujal svoje stanovisko v bode 12. napadnutého rozsudku.

21.4. Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietkou nedostatočného odôvodnenia najlepšieho záujmu dieťaťa odvolacím súdom. Za účelom zistenia najlepšieho záujmu dieťaťa súd prvej inštancie vykonal dôkazy uvedené v bode 3. a opísané v bodoch 3.1. až 3.15. a najlepší záujem konštatovaný v bode 7. rozsudku súdu prvej inštancie a bode 13. rozsudku odvolacieho súdu. Dovolací súd doplnia, že zákon o rodine pri určovaní najlepšieho záujmu dieťaťa stanovuje zásady, na základe ktorých prebieha jeho posúdenie, ktoré z procesného postupu súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu sa javia ako zachované. Dovolateľ vo svojom dovolaní poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky, dovolacieho súdu a Okresného súdu Banská Bystrica. Dovolací súd uvádza, že rozhodnutiami ústavných súdov iných štát nie je viazaný, no aj z dôvodu uvedených rozhodnutí možno dospieť k dostatočným a presvedčivým záverom odvolacieho súdu v napadnutom výroku, keďže nižší vek dieťaťa nebol jediným dôvodom pre zamietnutie návrhu na striedavú osobnú starostlivosť o maloletého, rovnako tak ani zlá komunikácia medzi rodičmi maloletého či vzdialenosť bydlísk rodičov neboli izolovanými dôvodmi pre jeho zamietnutie. Odvolací súd sa rovnako vysporiadal s námietkami dovolateľa vo vzťahu k návrhu striedavej osobnej starostlivosti, pričom v konaní bol vypracovaný znalecký posudok nezávislým znalcom, ktorého objektivitu opakovanne posudzoval na námietku dovolateľa aj odvolací súd. Z napadnutého rozsudku vyplývajú dôvody, na základe ktorých by bola striedavá osobná starostlivosť možná, avšak za aktuálne zisteného skutkového stavu, s ohľadom na vykonané dokazovanie, nie je striedavá osobná starostlivosť v najlepšom záujme dieťaťa, nakoľko zjavne nie je spôsobilá naplniť jeho potreby maloletého lepšie ako pri jeho zverení do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov (v tomto prípade matke). Podľa názoru Ústavného súdu SR pre rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti nie je podmienkou iba ideálny a harmonický vzťah medzi rodičmi maloletého dieťaťa, ale

rozhodujúca je intenzita napätia a nezhôd a tiež hodnotenie tejto skutočnosti v kontexte s ďalšími okolnosťami, ktoré je potrebné vyhodnotiť v každom individuálnom prípade a v rôznych časových intervaloch (II. ÚS 361/2016), s čím sa odvolací súd riadne vysporiadal v bode 13. napadnutého rozsudku.

21.5. Dovolací súd sa nestotožnil s námietkami dovolateľa ohľadom porušenia zásady proporcionality osobného styku otca s maloletým, neprihliadnutie na schopnosť otca postarať sa o maloletého, na vytvorené podmienky pre výchovu, starostlivosť a vývin maloletého, bezproblémový styk a dobrý vzťah otca s maloletým, či absenciu odôvodnenia ohľadom najlepšieho záujmu dieťaťa vo vzťahu k vzdialenosti bydlísk, zlej komunikácií medzi rodičmi, účelovému zamedzovaniu komunikácie medzi rodičmi maloletého zo strany matky či stability prostredia, keďže predmetné námietky predstavujú skutkové posúdenie veci. S ohľadom na § 442 CSP sa dovolací súd skutkovými námietkami nezaobrá. Dovolací súd však dopĺňa, že zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov automaticky neznamená porušenie zásady proporcionality osobného styku druhého z rodičov s maloletým. Avšak, pri rozhodovaní o styku rodičov s maloletým všeobecné súdy sú povinné vychádzať z postulátu rovnakej rodičovskej starostlivosti a zabezpečiť právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov tak, aby usporiadanie vzťahov bol vždy v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu a konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (II. ÚS 56/2017).

21.6. Dovolateľ poukázal aj na v našom právnom systéme uplatňovanú starú zásadu ius ex iniuria non oritur (právo nevzniká z bezprávia), ktorá znamená, že na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva (II. ÚS 346/08). Z dovolania však nevyplýva konkrétne namietané nesprávne procesné postupy všeobecných súdov. Právny poriadok Slovenskej republiky nepozná pojem „vnútroštátny rodičovský únos“ a odsťahovanie sa matky s maloletým zo spoločnej domácnosti s otcom nepredstavuje porušenie práva dovolateľa za predpokladu, že v súlade s čl. 4 a § 28 ZR sú rodičovské práva otca zabezpečené, a to informovaním o zmene bydliska maloletého či osobným stykom s ním.

21.7. Dovolací súd k námietke dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia zamietnutia striedavej osobnej starostlivosti vo vzťahu k vzdialenosti bydlísk rodičov maloletého uvádza, že s predmetnou námietkou sa odvolací súd riadne a vyčerpávajúco vysporiadal v bode 13. napadnutého rozsudku. Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd poukázal na viacero dôvodov pre zamietnutie návrhu na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, z uvedeného dôvodu nemožno dať za pravdu dovolateľovi, že by zlá komunikácia medzi rodičmi maloletého bola samostatným dôvodom zamietnutia návrhu otca. Z rozhodnutí všeobecných súdov jednoznačne vyplýva, že rozhodnutie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky bolo odôvodnené výsledkom znaleckého dokazovania, názorom kolíznej opatrovníčky po prešetrení pomerov v domácnostiach obidvoch rodičov, názorom prokurátorky Okresného prokuratúry v Topolčianoch, názorom samotného maloletého, záujmom na nenarušení vzťahu maloletého s jeho súrodencom - bratom B. v starostlivosti matky, vzdialenosťou bydlísk rodičov, potrebou pravidelného cestovania, rizikom vznik potreby navštevovania dvoch predškolských alebo školských zariadení, silnejšou vzťahovou väzbou maloletého k matke, mierou schopnosti dohody rodičov, nevyhnutnosťou intenzívnej komunikácie medzi rodičmi maloletého, pričom ich vzájomné správanie neposkytovalo záruky funkčnosti striedavej osobnej starostlivosti a vhodnosti tejto formy starostlivosti o maloletého.

22. Vychádzajúc z rozsudku dovolacieho súdu zverejneného pod číslom R 7/2022, cit.: „Najdôležitejším hľadiskom pri rozhodovaní súdu o spôsobe realizácie styku rodiča s maloletým dieťaťom v prípade rodičov žijúcich v rôznych miestach bydliska musí byť najlepší záujem dieťaťa, pričom tento treba posudzovať s ohľadom na okolnosti každého prípadu individuálne a pri zachovaní spravodlivej rovnováhy medzi záujmami dieťaťa a rodičov.“ dovolací súd uzatvára, že nemožno konštatovať, že by všeobecné súdy posudzovali najlepší záujem dieťaťa izolovane vo vzťahu, k tej ktorej okolnosti vyplývajúcej z vykonaného dokazovania. Ako dovolací súd uviedol v bode 21.7. tohto rozhodnutia, všeobecné súdy prihliadali na okolnosti prejednávaneho prípadu individuálne s prihliadnutím na všetky skutočnosti, ktoré v konaní vyšlo najavo a pri zachovaní spravodlivej rovnováhy medzi záujmami dieťaťa a rodičov rozhodli tak, ako je uvedené v dovolaní napadnutom výroku.

23. Rovnako nemožno o napadnutom rozsudku hovoriť, že by bol prekvapivým rozhodnutím v zmysle

rozhodovacej praxe ústavného i najvyššieho súdu. Dovolateľ bol s možnosťou, že bude dieťa zverené do starostlivosti matky v konaní viackrát konfrontovaný, voči nej sa aj vymedzil a k takémuto riešeniu sa aj vyjadroval. Prekvapivým rozhodnutím sa rozumie rozhodnutie odvolacieho súdu založené na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (uznesenie dovolacieho súdu z 25. 11. 2021 sp. zn. 6Cdo/56/2021, uznesenie z 25. 09. 2023 sp. zn. 4Cdo/100/2023; porov. uznesenie z 15. 05. 2024 sp. zn. 8Cdo/9/2024).

24. Zákon o rodine a ani iný právny predpis nemá ustanovenia, z ktorých by striktne vyplývali kritériá pre zverenie maloletého dieťaťa, tomu ktorému rodičovi do osobnej starostlivosti a s tým súvisiace stanovenie spôsobu realizácie styku druhého rodiča s dieťaťom. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je, že v týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi účastníkmi konania, ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom, súdom je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci (možností a schopností oboch rodičov zabezpečiť podmienky pre stretávanie sa s maloletým dieťaťom, potrieb, osobností, citových väzieb maloletého dieťaťa a mnohých ďalších aspektov). Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery pre ten ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Preto ani nemôže reálne existovať ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu ohľadom spôsobu určenia styku rodiča s maloletým dieťaťom a na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani existujúca rozhodovacia činnosť súdov v obdobných prípadoch, pretože každé jedno rozhodnutie je individuálne pre daný prípad a nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady i keby formálne vykazovali rovnaké skutkové okolnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2017 sp. zn. 5Cdo/87/2017 a rozsudok z 26. 11. 2025 sp. zn. 8CdoR/9/2025).

25. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na zásadnú skutočnosť, že je chybou, ak sa stotožňuje názor (pranie) maloletého s pojmom „záujem dieťaťa“. V prípade, ak sa rodičia nevedia dohodnúť na úprave práv a povinností k ich maloletým deťom, je to práve všeobecný súd, komu prináleží vyhodnotiť obsah pojmu najlepší záujem dieťaťa v kontexte individuálnych okolností, toho ktorého prípadu a tieto vyhodnotiť (I. ÚS 162/2020, sp. zn. 5Cdo/141/2021, sp. zn. 5Cdo/168/2021). Najlepší záujem dieťaťa v rámci judikatúry ESLP (rozsudok ESLP vo veci Hromadka and Hromadkova v. Rusko, č. 60393/13 z 18. 7. 2017 a vo veci Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko, č. 41615/07, rozsudok Veľkej komory zo 6. 7. 2010) je definovaný cez perspektívu osobnostného rozvoja dieťaťa a závisí od rôznorodých individuálnych okolností, veku dieťaťa, jeho stupňa vyspelosti, prítomnosti alebo absencie rodičov, faktorov jeho prostredia a skúseností. Z odôvodnenia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie nemožno konštatovať, že by sa ktorýkoľvek z konajúcich súdov pri riešení uvedenej otázky odklonili od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Názor maloletého bol správne zisťovaný v zmysle zásad najlepšieho záujmu dieťaťa, keďže každé dieťa schopné formulovať svoje vlastné názory má právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom daným názorom všeobecné súdy musia venovať patričnú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku a úrovni v zmysle čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Výkonanie dôkazu výsluchu maloletého je nevyhnutným pre zistenie skutočného skutkového stavu veci. Objektívnym explicitne ustanoveným zákonným kritériom na rozhodnutie vo veciach úpravy rodičovských práv k maloletým je najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí súd vyhodnotiť s prihliadnutím na okolnosti danej veci (II. ÚS 101/2022, 9CdoR/8/2025). Z bodu 13. napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že názor maloletého nebol zamieňaný za pojem „najlepší záujem maloletého“, pričom predmetný názor bol zisťovaný v súlade so zásadami najlepšieho záujmu maloletého a správne naň všeobecné súdy prihliadli, pričom sa nejednalo o jediný, izolovaný dôvod pre ustálenie záveru ohľadom najlepšieho záujmu maloletého.

26. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je

dovolanie procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v danom prípade otec maloletého v podanom dovolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie uvádzajúc v úvode dovolania ustanovenie § 421 CSP bez bližšej špecifikácie a bez vymedzenia akejkoľvek právnej otázky. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie otca, ktorým prípadne mienil namietat' nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

27. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.